

ئەۋىستا، ماندانا و تىگەشتن!

"ئەز ژيانم"، " ھەر ژنيك سياسى نەبى، دەھلى" ئەۋە وتەكانى ئەۋىستا، سەماكەر، شانۇگىر، شەروان . ئەۋ ماندانا، پرسۇناژى شانۇكەى من نىيە، كە بە دەستى ھاوسەرە نووسەر و روشننيرەكەى كوژرا، ئەۋ خۇى برىار لە سەر ژيانى خۇى، مان و نەمان دەدا و ئىمە لە گەل پرسىار رووبەر و دەكات. يەك زەمى دەكا، يەك دەپلاۋىننەۋە!

فەيلەسووفەكانى مۇرالىست، نووسەر و دەرووناسەكان، لەمەر پرسىارى خۇكوشتن، دەمىننەۋە، كليساى سەردەم لە حاند كۆتايى ھىنان بە ژيانى نەخۇشە بى چارەسەرەكان، بىدەنگ دەمىننەۋە!

بە پىي ئامار لە ھەر چل چركەدا(سانىيە) يەك كەس خۇى كۆتايى بە ژيانى دەھىننەت و لە ھەر سى چركەدا، كەسپك ھەلى خۇكوشتن دەدات. يەك مىليۇن خۇكوشتن لە سال، پترە لە ژمارەى ئەۋ كەسانەى دەكوژرەن يان لە شەردا گيان لە دەست دەدەن. ئەمە راستى جىھانى مودىرنى ئىمەيە!

دەگوتىر تەنيا مەۋق تۋانايى خۇكوشتنى ھەيە، ئەمەش بە مەيل و ويست و خواستى خۇى. ھۇى خۇكوشتن و مەبەست لە خۇكوشتن، جىاوازە و ئەۋ كەسانەش كە خۇيان كۆتايى بە ژيانى خۇيان دەھىنن، جىاوازن. لە ناو ئەۋ يەك مىليۇن كەسە، كەسى ئاسايى، ژن، پياو، نووسەر، شاعىر، بىرمەند، فەيلەسووف، دووكتور، مۇھەندىس، سياسى، ھونەرمەند، بازىگان دەبىندىر.

ھىچ فەيلەسووف، نووسەر، شاعىر، سياسى، ھونەرمەند و ھىچ دام و دەزگايەك لە سەر گۇى زەۋى خۇكوشتن پىنشىار ناكات. بەلام ئىدئولوژى، ئايىن و تىگەشتنى گروپى ھەيە كە خۇكوشتن بۇ ئامانجى ئايىنى، ئىدئولوژى و سياسى تەبلىغ، دەكات، كە ئەۋ دەچىتە خانەى جەنايەت. ھكۈومەتى ئىسلامى ئىران سەتان و ھەزاران مندالى لە بەرمەكانى شەر بەرەو مىن كىشا، داعش، تالىبان، مۇجاھىدىنى ئىران و گەلپك گروپى تر ئەم كارمىان كرد، سىكتەكانى رۇژناۋا بە تايىبەت ئامرىكا زۇر جار دەستىان داۋەتە خۇكوژى بە كۆمەل.

ئىمانئۇل كانت دەبىژى " خۇكوشتن پاشگەز بوونەۋەيە لە بەرپرسىارەتى بەرانبەر خۇدى خۇت" كانت ولامى ئەم پرسىارە نادانەۋە، كە گەر كەۋتايە چركە ساتىكەۋە و ھەستت بە بەرپرسىارەتى لە بەرانبەر رزگار بوونى گيانى كەسانى دىكەدا كرد، چۇن مامەلە لە گەل بەرپرسىارەتى خۇت نىسبەت بە خۇت و نىسبەت بە كەسانى تر دا دەكەى؟

كارمەندىكى ئاوركوژانەۋە، نازانى لە كاتى رزگار كەردنى كەسانى دىكە، رەنگە گيانى لە دەست بەدات؟ مەگەر سەرباز كە لە شەردا بەشدارى دەكات، نازانى كە رەنگە بكوژرى؟ ئەم كوشتن و ئەۋ كوشتن، كە ھەركيان مەيلى كەسەكەى تىدايە، جىاوازيان چىيە؟ ئەلبەت جىاوازي گەلپك زەرىف ھەيە، سەرباز چەك بەدەستە و لە ھالەتى دوۋھەمدا خۇى دەبىتە چەك، دەبىتە كەرسە، دەبىتە ئۆبىيەكت، گەر خۇى بئەقنىننەۋە، كە ئەمە باسكى نوئ دەخولقنى، كە بۇ سوبژىكت خۇى دەكاتە ئۆبىيەكت بۇ ئەۋەى سوبژىكت بىننى؟

زۇر جار شانازى بەۋ كەسانە دەكرى كە گيانى خۇيان فىداى رزگارى دەيان كەسى تر دەكەن، لىرە ژمارەى ژيانى چەند كەس لە گەل ژيانى تاكە كەسپك واتە ژيانى تاك و كۆ بەراۋەرد دەكرى. ئەم ھەلسەنگاندە كە لە كۆمەلگادا پەسەند كراۋە، چەندە پىۋەرى ئىنسانى، فەلسەفى و تىگەشتنى لە داۋايە؟

پتوهری هەر کام له ئیمه که ناتوانیین خۆمان له جیگای ئهو کهسه دابنیین، جیاوازه و ئهم جیاوازییه دیاردهکانی تریش وهک ئازادی، نیشتمان، خهڵک دهگریتهوه.

لهم بهستینهدا هیچکام له ئیمه دهروهی ئهو کهسانه، ناتوانیین لهو کهسانه تیبگهیین. گهر ههلۆستیش بگرین به پتی تیگهیشتی خۆمان که ههلۆلای ئیدئۆلۆژی، فلهسهفه، ئایین، فهرههنگه، بریار دهردهکهین. ههر بویه له گهل پرسیکی ساکار و ولامیکی ساکار رووبهروو نیین! چرکهکانی شهر و ههلۆستگرتنی شهروان له چرکهساتهکانی چارهنووس سازدا، به پتی هیچ فلهسهفه، ئایین و ئیدئۆلۆژییهک نییه و له هیچ سناریویهکدا ناگونجی. تانکیک بهریویه، رهنکه لهو چرکهساتهدا ببیته هوی کوشتنی دهیان کهس، شهروانیک ههموو گیانی دلخوره دایگرتوه، پرسیار میشکی تهنیوتهوه چ بکا، تانکهکه له گهل خوی بهقهینتهوه و کهسانی دی رزگار کات و پیشرهوی دوژمن بوهستینیت، یان کاریکی تر بکات، چ کاریک؟ کهس ناتوانی جگه له شهروان لهم چرکهساتهدا ولامی ئهم پرسیاره بداتهوه.

خۆکوژی، خۆقوربانیکردن له فهرههنگی ئایینی و داب و نهریتی گهلێک میللهندا ههیه و تایبعت به ئیسلام نییه، بهلام ئیسلامی قیزیونی ئهم سهردهمه کردویهته مهبهستیکی سیاسی. ئهوهی له میشکی ههر کام له ئیمهدا و میشکی شهروانیش پاشماوهی بیروفهرهنگی ئیسلامی ههبی، نکۆلی لیناکری. ئهوهی ئیمه له سهر ئهم باسه بکهینه باسیکی فلهسهفی، بهو ئاکامه دهگهین، که دژی بوهستیین. ئهوهی ئهم شیوه تاکتیکی ههر حزبیکی کوردی بیت، دهبی دژی بوهستیین. ئهوهی کهسیک به سهری خوی کاریکی واکت، بو ئیمه دهتوانی ببیته پرسیار و جیگای بیرلینکردنهوه. لهوه زیاتر له گهل کهسیک رووبهرووین که گیانی فیدای خهڵک و خاک و نیشتمان کردوه. بهلام به ههموو شعورمان، ئاواتهخوازی زیندوومانهوهی مروفتیکی وهها فیداکار بووین، بهلام "تسمیم" نهو گرتویهتی.

یهک میلیۆن کهس له سالدا بو رزگاری خوی گیانی خوی دهگری، کهنیشکیکی کورد بو رزگاری ولات و خهڵک گیان دهبهخشی. منی بیسه و بینهر گهر بتوانم له ههست و بیرى ئهو کهنیشکه بهرانبه به نیشتمان و خهڵک و ئازادی تیبگهم، لانی کهم نرخی ئازادی لای خۆم و ئهو دهتوانم بهراوهرد بکهیم. کئی دهتوانی بیژیت گهر ههر کام له ئیمه لهم چرکه ساتهدا له گهل ئهویستا بایهین، چمان دهکرد؟
برایم فهرشی

*ویدیوی سهمای ئهویستا، شانۆگیریک که تانک شانۆکهی ویران کردوه، که ئازادی لی زهوت کردوه، که ژیانی لینهستاندوه. گهر ئهو تانکه و تانکهکان له ئالمانهوه بهرهو ئانکارا و بهرهو ئهفرین نهکیشرابان، سهمای ئهویستا بهردوام دهبوو، سهمای ئهویستا بهردوام دهبوو!

برایم فهرشی

https://www.youtube.com/watch?v=qMmIX_ucRwA